

TEVYNĖ

Organas Susivienijimo L. A.

N. 21

Plymouth, Pa. d. 9 Birzelio 1900 m.

metas V.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

THE LITHUANIAN WEEKLY.

„TEVYNĖ“.

Published every Saturday at Plymouth, Pa.

Subscription \$1,00 per year.

All communications should be addressed:

T. Astramskas P. O. Box. 649

Plymouth, Pa.

AND

Rev. A. Kaupas 14 Theodore str.

Scranton, Pa.

Rates of Advertising.

one inch once.....0,50
one inch one month.....\$1,00
one inch per year.....\$10,00

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER
AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

„Tėvynė“ ne šanariams Susivienijimo kasčiuoja per metą \$1,00.

Korespondencijas reikia siųsti ant antraszo.

T. ASTRAMSKAS

P. O. Box. 649.

Plymouth, Luz.Co. Pa.

Kitus visus rasztus siųskite ant antraszo:

REV. A. KAUPAS

114 Theodore str.
Scranton, Pa.

Biednam paminklas.

Pasirodė „Vilties“ szpaltose praneszimas su pradžia aukų duodamu atmincziai pirmutinio lietuviszko Amerikoje kunįgo Andriaus Strupinsko palaidoto ant Szenadorio lietuviszko kapinyno.

Kunįgas Strupinskas nors užsitarnavimų placzių lietuviszakai tautai nepaliko, nes kaip jis patsai sakėsi „kas galėjo mislietie apie lietuvių pasikėlimą“? bet turime pripazinti kad jis buvo gana geros szirdies žmogus, jis kaip žinoma bied-

niokų kudikius krikstino uždyką, biednus vincziavojo uždyką, neturtėlius grinorius szelpė kaip galėjo, galop biedname padėjime gyvenđams isz malones kitų gerų žmonių tik skupų maistą turėjo. Taigi Szenadorio pradėtojai det aukas del pastatymo akmenėlio atmincziai kun. Strupinsko nepasimilijo.

Strupinskas Szenadorio parapijoj budams per savo gerumą tapė sųspenduotas, todėl ir biednai baigė savo amži.

Kun. Strupinskas budams ir Ame-

rikoje kunįgu visad neszioldavo baltą rubą zokono marijonų su kuriuomi ir į kapus tapė palaidotas.

Paveikslą to kunįgo talpiname czion szitame numerije „Tėvynės“.

Kada gi tas žmogus buvo geras laike savo kunįgavimo del biednių, tai biedniemjiem reikėtų dabar atsiminus nors po kiek paaukauti del paminklo kurs stovės ant suminto ir dar jau beviaik užmirszo kapo.

Paminklus statytie turime žmonėms nebagotiems, bet užsitarnavusiems geriems.

KUN. A. STRUPINSKAS.

Jaigu užrisime szaltą akmenėlį ant to žmogaus kapo, tad paliksime amžiną atmintį kaip pirmam geram czion žmogui, ir subiednėjimą del keleto centų nepajusime.

Lietuviszkos liekanėlės.

Kadą prisieina mumis skaityti rasztelai isz praeitės mus senolių gyvenimo, kadą užeiname ant likusių isz senovės dalelių kitaip sakant liekanėlių, tada isztikro skausmingai atsidustame.

Viskas, rasztai senoviszki, daigtai senoviszki randami užmirsztuose nuo apžiuros gruvėsiuose drucziai sukrotinti turi szirdį jausmaus lietuvio, dainos anos senovės kuriais dabar „Dirva“ rankioja ir nori palaikyti ant savo krutines ateitiai, yra tai vis liekanėlės.

Garsus lenkiszkas rasztininkas Kraszewskis terp kitko sako: „Niewiem kiedy, lecz kiedyś urodzi się zapewnie Litwin, który językiem Donełaitysa zanuci o Litwie, przejąwszy się nią głęboke a nikogo nienasludując.“

Aleksandras Połujanskis lankydamas Lietuvoje Šuvalkų guberneje senoviszkas pilis ir kaimus, teipgi sako: „Daugel del tirinėtoju yra skarbo liekanose apie Lietuvą!“

Adalbertas Bezenbergeris tirinėdamas lietuviszką kalbą, paproczius ir liekanas atspaudino net knygą po vardu „Litauische Forschungen“, ir daugel randame kitų rasztininkų žmonių geros valės kurie kriszpolitniais laszais apraszynėja mūsų szalį ir jos liekanas.

1884 mete Vilniaus publikiszka me knyginė radosi gana dikcziai atliekamų ant pardavimo knygų kad prisiejo pardavinėjimas, lietuviszkus rasztus kuo veikiausei iszpirko.

Tarpe lietuviszkų rasztų radosi 20 ekzempliorių lenkiszškai lotiniszškai lietuviszko žodino raszyto per jezuitą kun. Szirvidą priesz virsz 200 metų, pirkliai tuojaus po 1 rublių už kožną užmokėjo. Szirvido žodyną dar nė už 100 rublių negalima gauti pirkt, nes turi knyginuose tik

kliosztoriai arba seminarijos, ir kai po liekaną už jokius pinigus neduoda. Žodyna tokį su skuros virszimi jau sutrandijusiu turėjau atsigabėnęs Ameriko 1886 mete, o 1894 man pavogė nežinau kas, ir kiek vagis pasinaudojo? gal sunaikino jau ik dabar tą liekanėlę.

Vieversis „Auszroje“ 1884 m. puslapije 374 sako: „knygos lenkiszkos raszytos apie Lietuvą Narbuto, Sikromlės (Kundraiczio), Kirkoro, Kraszevskio, Jucevicziaus ir kitų po knygininczias labai noringai perkomos ir nekurioms reiks naujo izdavimo.“ Ar panorės kas duoti kasztus ant tokių perspaudinimų?

Vilniaus katedrinėje bažnyczioje ik 1863 m. budavo sakomi pamokslai lietuviszkoje kalboje tik per atlaidus s. Jono, mat tik kaip rodosi liekanėlė lietuviszkos kalbos; bet kalvinų bažnyczioje prie kurior priklauso tik 80 kalvinų lietuviszkai kalbanczių, ten sakomi pamokslai lietuviszkai kas nedieldienis. Mat kalvinai lietuviai ten stiprius laikosi prie lietuviszkos už lietuviszkus katalikus.

Tasai pats raszėjas sako: Muzėjus, publikinė biblioteka ir arkivas talpinasi rume buvusio universiteto kur yra ir astronomiszka observatorija. Tame muzėjui galima matyti senovės mus lietuvių liekanėles dievaiczius, szarvus, ir t. t.

Publiskame knygine yra daug lietuviszkų knygų nesuvestų į poredką. Maskoliszkos knygos esą tik vienoje grincioje, o lietuviszkos ir lenkiszkos net 13 griuczių. Apart maskoliszku jos visos kaip kratinis be jokio davado. Priveizdėtojai tų knygų, duoda skaityti tik maskoliszkas, o prie lietuviszku liekanų sunku labai prieiti. Arkive yra 6 milijonai senų popierų priklausancziu labiausiai musu dėjoms.

Vilniaus katedroje kairėje pusėje už altoriaus guli mus numilėtas Didis Lietuvos kunjgaiksztis Vytautas.

Paminėjimas užraszytas lotiniszškai. Ant lotiniszko užraszo virsz kybo pavaikslas Vytauto, o žemiaus pavaikslas (abrozis) P. Marijos ku-

rį po apkriksztijimui Vytautui padovanojęs Vokieczių ciosorius.

Už didzlojo altoriaus zakristijonas rodė mums sklepa mažą su altorium ant kurio stebmeldystės laikuose dēge amžina ugnis sergstenti žinių; szale stovi anu laikų peczius kuria me degindavo garsiu Lietuvos vyrų numirusių kunus.

Griuvėsiai mus kunjgaikszczių pilies stovi dar ant skardaus kalno prie susibėgimo upių Nėrio ir Nėrėlio. Cerkvė viena czia stovi ant vietos kur buvo anuomet dievaiczio Raguczio stabas.

Terp kitko garbus raszėjas sako: Nėra galima czia viską apsaityti nė apraszyti. Kožna bažnyczia, kožna uliczia, kožna vieta priveda atsimiti garbinga praeitę.

Gražumas nekurių dalykų ir vietų yra teip didis, kad žmogus negalėdams nuo jų akis atitraukti, stovi kaip užkiaiktas.

Atliaiskite tuomi tarpu, duokite kvapą atsigauti ant praeitinės pavertki; rasi bus lengviaus ant szirdies!

Tokiais žodziais užbaigia garbus rasztininkas Vieversis savo pranesimą apie senoviszkas mus liekanėles.

Isz Lietuvos.

N a u m i e s t i s. Griszkabudžio vaitas Urbanavyczia susitikęs Naumiestyje vieną liet. isz kankintinių, paeinantį isz Griszkabudžio valscz., smarkiai jį užemė, kad szisai, budamas po prieziura policijos, drysta nuėiti į kitą pavieta, ir liepęs permaitinti paprastas legitimos knygetes ant „raudonų“. Ar-gi ne puikus policijantas?! Nebereikalo sako: „kiekvienas smirdas keterą stato“. Atsitupk, vaiteli, — jau dabar vis paglostys užtai tavę maskolių valdžia! Kad nors isz žandaro seno puspadžio tai iszreztų medalį „za viernost.“ *Meisztinis.*

N a u m i e s z c z i o p a v. Perreitą žiemą Sintautų zemsčiai pasiūtę bėgiojo po kaimus ir nuo durnų kaip kur gerai pelnė.

Jie dėl to ir valkiojasi po kaimus.

kad ką sugriebtų. Ateina kur pas žmogų paketina „krėsti“, o žmogus jau nežino, ką daryti, priverda mėsos puodą, priszutina kiauszių bliudą, pasistato degtinės butelį, ir vaiszina nepraszytus sveczyus. O kaip kada da juokingiau buna; ateina žemskiai iszkreczia ir kad nieko neranda, tai da vaiszina žemskius, Dievui dėkavodami, kad Dievs gelbėjo, kad nerado, kur pakavotas karabinas ir kitoki daiktai.

Neatmenu tikrai kelintą dieną kovo mėnesio atsidauze į Raugalus pas Valaitį žemskiai.

Da pradėjo meilę szneką: o brolyti Valaiti, o szaltyszius, ato nėra parėdko, a nėra kopėczy prie stogo, nėra szprikių, nėra statinės su vandenių, nėra czirkzmyos; o kad mes norėtume tai pas jus visus galėtume sztriuopą užrašyti, ato duok mums porą karczių kvieczių, tai bus gerai o kaip į krivulę sveis vyrai, pasakysi, tai jie tau supils. Jis žmogus mielaszirdingas duoda du karczių kvieczių ir nuveža žemskių į Sintautus. — Kad toki mielaszirdingį žmonės ir ant stogo augtų, mislija žemskiai.

Suėjo vyrai į krivulę ir V. panevali reikalauja, kad jam kaimas supiltų du karczių kvieczių. Vyrai, zinoma, ėmė juoktis; sako: „kas davė, o mes turime pilt, jis garbę nuo žemskių apturėjo, o mes nieko nežinodami pilsim, o ant galo kas tavę žino, tu mažu iszsimislyjęs nori mus priversti, kas tau kaltas, kad durnas esi. Teip ir pasibaigė.

Klipyta.

Vilk mergės pav. Jeigu katras isz mūsų brolių praszcziokelių pradeda siebrautis su gudais valdžios tarnais tai jau velnias juokiasi, bet jeigu jau dvasiszka asaba-kunigas ima bicziulautis su jais, tai velniui geros magaryczios tenka.

Sztai Siesykų vikaras turėdamas paszaukimą prie gudų draugystės ir siurbalo, vadinamo „ruskoje dobro“, atrado sau tą laimę pas Siesykų „uczitelį“ ir linksmo sykiu su juomi savo jaunas diėnas.

Bet sztai nesenei absiniaukė ant jų

galvų giedras dangus: tėvai vienos 13 metų nekaltos mergelės pasiskundė kam prigul, jog „uczitelis“ iszvedė jų dukterį isz dros kelio; atvažiavo tyrinėtojas su daktaru atrado tėvų skundą teisingu. Uczitelis matydamas, kad jam gali tekti pamatyti Sibiro urvus, bėgo prie savo prietelio kamendoriaus patarmės jieškoti . . . ir atrado: sutarta mesti visą kaltę ant seno klebono (kurs neprijautė savo jauno kamendoriaus linksmybėnų) ir jį paduoti po sudu. Teip ir padarė; kamendorius kreipėsi su skundu ant savo klebono pas vyskupą, praneszdamas apie teip pasibaisėtinaį paleistuvingą klebono pasielgimą, ouczitelis priesz visus ant tardymo metė kaltę ant klebono.

Kaip pasibaigs ta byla, — nežinia; gal ir nepasiseks gudui syk su kunigu įsipirkti į teisdariu malonę ir nukreipti bausmę; ant senatvės nuo kunigo tokios baisyos apkalbos, tai sunkus smugis! *Spragilas.*

Gali butų netikėti tokkiam atsitikimui, bet kad 1893 m. įsiverže panaszus atsitikimas Krokalauckije tarpe prabaszcziaus kun. Ramanaucko su vikaru, tai reikia ir sziam praneszimui patikėti. *(Red.)*

K e d a i n i a i. Antrus jau metus p. Kunatts veža į Kijevą ant jomarko isz savo dvaro Szeteinių (Kauno gub., apie Kedainius) vilnonius naminius iszdarbius, kurie savo stiprumu ir dritumu drąsiai gali konkuriuoti su anglizkaisiais szevjotais. Pernai p. Kunatts pardavė Kijeve per jomarką veik už 1300 r. P. Kunatts turys dvi pagersintas stakles, vrie kurių dirba apie 20 darbininkų.

Kreivakojis.

(Isz „Ukininko“).

Lietuvoje pavasaris su savo pražibėjimu atneszė gyventojams žiurint linksmumą bet szaltis grybszstelėjęs apkvietkavo net langus; prie tokio užgavimo szalczio, stoka ukininkams su paszarais.

Priegtam da nesmagesnis gyventojams amaras užslinko maskoliai,

tie pasklydo kaip szarancziai po žmonių laukus nežiurėdami kas užsėta arba ne ir trempia gerybes ypatingai apielinkese Starapoles ir Kalvarijos.

Su tokiais maskoliu darbais didis nesmagumas gyventojus dar atlancko.

Isz Lietuviszku dirvu Amerikoj.

Vaidai Chicagoj.

Angliszki Chicagos laikraszcziai, terp tų „Daily Tribune“ pranesza, Chicagoj vėl atsinaujino vaidai tarp laikraszczio „Lietuvos“ ir Kunigo Kriavcziuono. Pon's Olszevskis, „Lietuvos“ iszdavėjas apskundė kuniga į Circuit Court už „damege“ ant 75 tukstanczių dolerių, o „Lietuvos“ redaktorius P. Adomaitis apskundė kun. Kravcziuoną teipgi už „damege“ ant 25 tukstanczių dol. Ir vėl p. Olszevskis į tą pat Courtą iszdavystė „Kataliko“ už „damege“ ant 25 tukstanczių dol. Tokių budų kun. Kravcziuonas yra skundziamas Olszevskio už 100,000 dol. „damegiaus“, o apart tų dą turės atsakyti ir už anuos 25,000 dol. kaipo iszdavėjas „Kataliko“.

I s t o r i j a n e s u t i k i m ų. Lietuvos iszdavėjas susipyko su kun. Kravcziuonų priesz porą metų, pradžioj kaip rodos asabiszškai Toliaus „Lietuva“ pradėjo reikalauti nuo kun. Kravcziuono rokundu parapijinės kasos. kun. Kravcziuonas, kad turėtų kur atsiginti, iaj but galima ir užkenkti „Lietuvos“ bizniui, uždėjo naują laikraszti, po vardų „Katalikas“. Prasadėjo polemika per laikraszczius, plakatus ir per gyvą agitaciją pagalios kunigas apskundė „Lietuva“ ir draugė p. Olszevskį ir redaktorių P. Adomaitį už apszmeizimą. Bylą buvo didelė, viena ir kita pusė statė daug davadų ir svietkų, Courtui, po iszklausymo bylos, pripažino pp. Olszevskį ir Adomaitį nekaltais apszmeizimo. Nuo to laiko praėjo veik visi metai, didelė dalis Chicagos lietuvių susiburino prie-

szais kun. Kravciuną ir pradėjo organizuoti naują lietuviską parapiją, kuri suom laiku jau isztikrų existuoja, turi nusipirkusi del bažnyczios statymo žemę ir bene kaip girdėjome, turi savo kunigą. Negera to antagoizmas tarp „Lietuvos“ ir kunigo ėjotolyn, dabartės pp. Olszevskis ir Adomaitis apskundė kun. Kravciuną ir jo laikraszti, „Katalika“ už „damege“ kurį sakosi panesę per kunigo apszmeižimus ypatingai laike provos.

Kaip prova usibaigs nežinia. Tasy mosi ir kasztų bus į vales del abiejų pusių. Po kuriai pusei bus teisybė ir iszgrajintą sziedien sunku spėsti. Kas link kun. Kravciuno, tai tas tarp lietuvių Amerikos, net ir tarp dvasiszkujų, neturi jokios sympatijos, kadangi isz pat pradžių, nors apėmė vieną isz didesnių parapijų, pasirodė lenkiszkos dvasios, lenkiszku smegenų ir lenkiszku pasielgimų. Kaip isz viso ko matyti Chicagoy vargiai užsilaikys. Jeigu kun. Kravciunui prisieitų apleisti Chicaga, lietuvius teip yra visur prieszais savę suarzinęs, kad vargiai jis kur gautų ant kitos lietuviszkos parapijos, turėtų eiti prie lenkų.

Kodel perslmainome!

Žinome kad dabar jau pradėjo susrasynti visuose miestuose ir kaimuose gyventojus Srvienintų Valstijų. Amerikos ir kožno klausinėja užraszėjas kur kelintuose metuose gimęs, ženotas ar jaunikis, prapertnikas ar ne ir t. t.

Visi laikraszcziai ragino lietuvius kad pasiduotu lietuviiais o ne kuomi kitais, bet kur tau mus žmones paklausis! . . .

Gerai žinome kad užraszėjai lietuvius jaib tik iszaiszkini kad ėsi lietuviu isz po maskoliaus, užraszo gimęs Lithuanijoi po Russija bet kad atbulai nei vėzys priesz vandenį slenka kaip mus tuls tautėtis, tai turime gyvus faktus.

Sztai atsilankė į mus stuba bet pradžioi užraszimo, ir paklausė kokioi szalije kurs gimęs, atsakėme kad Lietuvoje, užraszė urėdninkas

pagal mus norą, bet prie progos dirstelėjęs į rubriką pamacziau, kad pažystami lietuviiai užsiraszė lenkais isz Rusijos; Vienas saliuininkas ant kurio lango paraszas szioks: **L i e t u v i s z k a s m a i n i e r i ų s a l i u n a s**, o patsai pasidave gimes Lenkijoi Rusijos.

Kuomi toksai žmogus save skaitosi, vargas į spėti. Perverczia savo giminės vardą auksztin kojoms o užsidenge mat svetimu vardu. Nevertas toks žmogelis kad isz lietuviszkų penktukų volgo duoną.

Kad gi baidos savo tautos paduoti vardą kuomi jis ir jo tėvai buvo, tai amžinas yra per krikosztas arba geriaus sakant iszgamma, nes ant kiek žinoma, vargiai skaito nors vieną isz lietuviszkų laikraszczijų.

Isz Philadelphjos Pa. isz pirktas yra Money Order per koki M. Sabvarat 19 Apriliaus po N. 36 389 ant siuntimo pinigų T. Astramskiui redakcijon „Tėvynės“, asz jokio Money Orderio neapturėjęs tuos pinigų atsiimti negaliu, praneszė man pacztas idant atsiimti pinigų, bet kad nėrą Money Orderio; pagarsiname kad minėtas siuntėjas pinigų prisiustų Money Order arba duplikatą, kitaip pinigai prapuls.

T. Astramskas.

Rokunda motinėls.

Nuo Sausio 1900 m. iki Sėjos m. užsimokėjo į „Motinėls“ kasą, kun. J. Žilinskas įsiraszymo \$10,00 men. \$4,00.

Kun. M. Szedvydis įsiraszymo \$10,00 men. \$4,00.

Kuk. A. Kaupas įsiraszymo \$10,00 men. \$4,00.

Kun. V. Matulaitis įsiraszymo \$10,00 men. —

Kun. Kuras įsiraszymo \$10,00 men. \$1,00.

Kun. B. Žindžius įsiraszymo \$10,00 men. —

Kun. J. Kaulakis įsiraszymo \$10,00 men. \$4,00.

M. Paltanavicijus įsiraszymo \$1,00 men. \$1,00-

Tėvynės Sargo redakcija aukų —

\$18,00.

Draug. „Ruta“ aukų — \$1,00.

Philada. S. L. A. kuopa aukų — \$1,00.

T. Astramskas aukų — \$1,00.

Viso \$110,00.

Iszėjo:

Bal. 18d. nusiųstą stipendijos P. G. į Szveicariją *) — \$18,00.

Geg. 28d. iszmokėta „Tėvynės“ spaustuvei už kanstytucijas — \$15,00

Inėjimų buvo \$110,00

Iszleidimų \$33,00

ieka kasoje \$77,00

„Motinėls“ sekretorius.

*) Tuos pinigų, praszėme iszsiust i Tėvynės Sargo redakcijai.

Isz uzmarės.

Maskolija rengia naują apsunkinimą del žydų terpsieniuose gyvenanczių.

Turi mieri uždrausti žydams gyventi arti parubezėse kitų szalių, projektavodama kad žydams nevale būtų gyventi arcziaus rubezių kaip 40 viorstų attokumo delto, kad žydai užsijima vien tik pergabenimu isz užrubezių uždraustų daiktų: Žydai ėsą blėdingi parubezėse žmonems krikszczionems, nes parsamdydami krikszczionis perneszt tavorus, atraukia juos bereikalo nuo naminių priderisczių, užsiemimų ir plėtoja pilnai tarp krikszczionių demoralizaciją.

Padoliuje Zbaražuose žmones užginti kanecz nori budavoti mokslainę del tuszczijų priezaszczijų ir teip: ant pliaciaus kur rengema statyti mokslainė ėsas palaidotas szventasis Podbipentas.

Padavimuose žmoniu kalhama, kad kada tai stovėjus ant tos vietos bažnyczia, ją laikuos revoliucijos panaikinęs vadas Chmielnickis; toliaus tas pliacius tapęs kaipo užmirsztas, ir buvęs tarpe žydiszkų namų meszlynas.

Dabar valszcziu apėmus tą vietą ant statimo mokslaines, radosi kvaili pakurstimai, kad nedaliaisti ant szventos vietos statyti mokslainę, ir

žmonės apkvailinti per priešziniskus mokslaines, susirenka ant pliačiau kur buvo žydu meszlynas, suklaupę meldžiasi Dievop kad tik atgynti statima szventoi vietoj mokslainės.

Isz Politikos.

Burų krutinė.

Birželio 5 d. burai sumuszė trilitatą batalijoną Imperial Yeomanry netoli Lindley. Tas batalijonas sukuopuotas buvo isz vienu Ai-rių.

Birželio 5 d. Lord Roberts įėjo į Pretoriją, kas padarė labai didį džiaugsmą visai Anglijai.

Londono gyventojai lakstydami szauksmu rėkė, „Dievas iszgelbėjo karalienę Viktę“. szaukimai tokį plėtojosi garsiai po visą Anglijos szalį.

Isz kitos pusės dyvai apsiaubė Anglijos dumczius, kad Pretorija buvus apsėstą isz visų szalių, burai gana smarkiai muszėsi kad anglus neinliaisti, bet apėmę miestą nevieną burą nepagavo į savo rankas. Kur jie dingo?

Vadas burų Botha sako; Koliai mes turime keletą tukstanczių vyrų su krutinėms gynti Tėvyne, nē nesapnuojame numest ginklą už mus tėvynės liuosybę.

Politika sziuomlaikinė nors civilizuoto svieta, nedauk galima atskyr-
ti nuo pikcziausios barbarystės; apsiszvietimą prisavino lupimams ir ir grobiam, o ne truputėli žmoniszkaizkai laisviai.

Anglija skubina savo pajiegoms prismaugti kaip dvaras kur maža bet gražios kolionijos ukinikystę burų szalį. Kitos vieszpatystės nei gonis iszalkę užpuola dar su pretenzijos ant Chinijos, ir galima tikėtis kad Chinija kaip zuikelis varnų užpultas pirmiaus gaus akis iszkabit, o paskui viskas galės lengvai patekti nepasotintai besarmatei dabartiniai civilizacijai.

Isz civilizacijos saldžių vaisių nau-

dojasi tik galybės ir monarchiszki titulai, bet aiptol ne vargszai.

Beja, toli dą nuo vargszų ragavimas anų salduminių civilizacijos, nes jie kaip buvo įrankių grobių pirmesnėse gadynėse teip yra ir dabar.

Vargszai savo locna valę parsisamdo, eina grobti kraują laistyti nieku jiem nekaltų žmonių kaip kad ir burų arba philipinų.

Isz Susivienijimo dirvų.

Tautiszkos vėliavos reikaluose.

Ant įneszimo dr. Vytauto isz Bostono XIV Susivienijimo L. A. seimas nutarė padirbinti lietuviszką tautiszką vėliavą, kurią galima būtų vartoti laike tautiszky parodų ir apvaikszciojimų. Tam tikslui likosi užkrauta extra mokestis 5c. ant kiekvieno Susivienijimo sąnario. Tapo nutarta padaryti vėliavą maž-daug už 200 dol., bet kad isz tų penkcentinių mokeszių tik 75-80 dol., užtai prisieina nepriteklių paimti isz Susivienijimo kasos, arba surinkti nuo teip jau žmonių. Po ilgų svarstimų seimas nusprendė, kad kiekviena kuopa ar draugystė rinktų ant vėliavos aukas, jeigu jų nepritektų, tai trukstanczią sumą pridėti isz kasos. Buvo nuspresta rinkti aukas iki liepos mėnesiui.

Vienog iki sziol negavome žinios, ar kokia kuopa ar draugystė surinko kiek, ar ne. Tik viena Brooklyn'o lietuviszka parapija prisiuntė \$6.50, už ką jai sudedame nuoszirdų aczių.

Liepos mėnuo jau netoli. Argi niekas dar nerinko aukų ant tautiszkos vėliavos? O jeigu kas rinko, tai meldžiamė prisiusti pas Sus-o kasieriu. Sziuomi pailginame laiką rinkimų iki 1d. rugpjuczio. Jeigu iki tai dienai susirinks daugiau pinigų, nekaip 200 dol., tai darysime bran-
gesnę vėliavą, jeigu ne — vėliava bus prastesnė. Nesigailėkite užtai broliai centų ant tokio reikalo!

Kuopos 57tos Broad Brook Conn.

Broad Brook'o kuopos Draugus Meldžiu szirdingai visus atsilankyti pas P. Saboni į Scantice Conn.

Dabar jau atszilo tai mumi laikas pradēt krutēt.

Meldžiu visus ateit, ir po pora draugų atsivest su savim; meginkit pritaikint ant 2ros po pietų tai visi turės progą iki tam laikui pribut.

Prezid. M. Paltanaviczė

NEMIEGTI KAS, NUVEIKIA TAS.

Isz tarp skriejanczių mus darbų ant tautos lauko randame paminėjimo vertą vyrą, lietuvi ne mieganti V. M. Saboni isz Lavrence, Mass. Jis vyras pasidrasinęs darbuotis, pasirupino ant tiek, kad neilgame laike suorganizavojo net tris Susivienijimo Lietuvių Am. kuopas už ką isztareme szirdinga acziu p. Saboniui ir tiem kurie jo rodų ir perstatymų paklausė.

S. L. A. Komitetas.

Shamokinio S. L. A. kuopos Mitingas III kvortalo szio 1900 m. atsibus diena 17 June (Berželio) praszau visus sąnarius ir norinczius prisiraszyt atsilankyti.

Draugystes s. Jurgio.

pr. J. Sztreimikis.

Mitingas.

Susivienijimo L. A. kuopos Mahanoy Plane bus laikomas 24 d. Birželio (June) teiksis sąnariai arba norintie įsiraszyti atsilankyti.

Sekretorius kuopos

M. Dauksza.

Pasarga.

Persikeldami skaitytojai į kitus mies-
tus, reikalaudami „Tėvynės“ parasykite adresą seną ir naują, parasykit kokios kuopos sąnaris, ar teip tik skaitytojas; mums butinai toks pažymėjimas yra reikalingas.

Red.

Uz prenumeratą „Tėvynės“ kurie skaito neprigulėdami į Susivienijimą, ir už apgarsinimus, pinigai reikia siusti ant vardo:

T. Astramskas,

Plymouth, Pa.

Box. 649.

Lietuviszkas graborius.

Vincas Levanaviczius su laidotuvių reikalais
nusuoduokite pas jį aprupins viską kuogerjansi ir nebrangiai.

Raganos ir mediumai tardymas.

(Tąsa).

Su levitacijomis, apie kurias sžnekėjome augščiaus, arti susiriszę yra bandymai „plaukyti“ raganas. Rēmėsi jiē ant to, kak surisztas moteriszkes mesdavo į vandenį; jaigu skęsdavo, isztraukdavo ir paleisdavo; jaigu plaukdavo, apgarsindavo ją už žavėtoją ir atiduodavo į sudą. Kada tuli organizmai tuluose padėjimuose neskęsta, buvo žinoma jau žiloje senovėje. Minima apie tai yra knygoje „Monu“ ir szventuose rasztuose kitų tikėjimų. Isz naujesnių gadynių galima priversti akyvą dokumentą dr-o Justino Kerner'o apie garsią Prevorsto Aiszkiaregėtoją. Pasakojo jis, kad jo pacientka, ponia H., turėjo tą ypatybę, kad kiek sykių ją magnetizkame padėjime norėdavo į maudyklę įsodinti, tiek kartų visi sąnariai jos kuno pradėdavo ypatingu budu bėbėti, per ka vanduo stumdavo ją laukan, „Jeigu ją tokiam padėjime būtų įmetę į vandenį, ir tuomet nebutu paskędusi, bet būtų plaukusi, kaip kamsztis“ — priduria tas daktaras. Panaszų apsireiszkimą galima patėmyti pas lanatikus, kurie, kaip žinoma, kartais miegodami vaiksztuoja po labai augsztas vietas ir jeigu nupuola, nedaro sau jokios iszkados. Du Patet matė, kaip toks somnambulistas bėgiojo po ploną, silpną medinę lentelę aplink kambarį, nenustodamas lygsvarybės ir nelauždamas silpnos paramos. Briere de Boismont apsakio apie vieną airį, kurs naktį atsikėlęs ir vis dar miegodamas įėjo į mares ir plaukė tenai taip ilgai, kol jo isz vandens neisztraukė ir neprikėlė isz miegų. Baxler užsimena apie melancholiką, kuri, norėdama nusižudyti, metėsi į vandenį ir plaukė ant jo per tris valandas, negalėdama nuskęsti. Apskritai imant, prie daugelio mediumiszkių apsireiszkimų patėmytas yra nupuolimas svarumo. Užraszytas yra ne vienas atsitikimas, kad žmonės, pamatę sudžią ir budelius, isz iszgašczio įpuldavo į „transą“ ir plaukydavo po vandenį, kaip kamsztiai, arba padėti ant svarstyklų sverdavo vos tik kelias uncijas. Naujuose laikuose tapo patėmyta, kad garsi pirm kelių metų Eusapija Palladino, įpuolusi į „transą“, nustodavo kartais 10 kilogramų savo sunkybės.

* * *

Apart vandeninių ir svarinių bandymų su raganomis, vartodavo dar taip vadinamą ugninį bandymą: apskųstas raganas stumdavo į ugnį, arba liepdavo vaiksztuoti basoms kojoms po raudoną geležį, arba liedavo jas karsztu vandeniui. Bet paskui pasirodė, kad tokie bandymai yra n e t i k r i, nes daugeliui raganų nė ugnis nė karsztas vanduo nieko nekenkdavo, „Kugis ant raganų“ stacziai uždraudžia tokius bandymus.

Toks nejausmingumas ant karszczio buvo patė-

mytas visuose amžiuose. Delrio apsakio apie tulą raganą, kurios kojas įkiszdavo į verdanczią smalą, bet jai jokios blėdies nepasidarydavo. Alfred Russel Wallase, garsus Anglijos mokslininkas, raszo apie Home'ą, kad tas, įpuolęs į trausą, imdavo žarijas ant rankų ir neszioldavo jas ilgai, kartais įdėdavo galvą į ugnį be jokios sau blėdies. Skaitome tankiai apie Indijos yogus, kurie kartais vaiksztuoja ilgai po ugnį, nedegdami ir nejausdami jokio sopulio.

* * *

Akyva būtų isztirti, kas buvo garsus istorijoje raganystės „Sabatai“, „Walpuagijos naktys“ ir tt. Paš mus, Lietuvoje, Sz a t r i j o s kalnas lenkų Łysa Góra: buvę ju vieta susirinkimo raganų, kurios tulas naktis praleisdavę tenai ant orgijų ir garbinimo szėtono. Sztai yra davesta, kad tokie „Sabaai“ tretkarcziais isztiesų atsilikdavo. Reikia žinoti, kad raganos turedavo sziovias tokias, nors palaidas, draugystes, ir kartais laikydavo susirinkimus, ant kurių užsiimdavo yvairiomis slaptingomis praktikomis. Bet reikia teippat pripazinti, kad raganos tankiai apsitepdavo narkotizkais tepalais ir apsvaigę turedavo haltucinacijas, kurias imdavo už tikrą atsitikimą. Panasziai darosi su žmonėmis, priėmusiais opiumą.

Szitie apsireiszkimai riszasi isz dalies su telepija, t. y. regėjimu arba atjautimu isz tolo. Niekas dabar neužgina, kad tuli žmonės tuluose padėjimuose gali matyti, kas dedasi toli nuo jų. Liudija apie tai Olaus Magnus ir Saxo Grammatieus, liudija apraszymai keliauninkų Indijos fakirų ir Siberijos szamanų, liudija teipgi tokie mokyti vyrai, kaip Guerncy, Podmore ir Myers, kurie daugelį telepaliszkių faktų suraszė iszverstoje į visas beveik kalbas knygoje: „Phautasms of the Livings“. Užtatai gal retkarcziais koke ragana, apsitepusi narkotikais, galėjo matyti susirinkimą žavėtojų — isztolo ir jame nekaipo imti dalyvumą.

* * *

Viduramžiuose žmonės mislijo, kad raganiai ir raganos turi susineszimą su velniu; tikėjo tam ir paczios raganos. „Pardavimas duszios szėtonui“ anaip tol, neyra iszmislu. Liudija tai pasielgimas garsaus sudzios Remigijaus isz Lotoringijos, kurs sudėginęs keletą szimtų raganų ir apraszęs savo darbus knygoje: „Demonolatrie libri III pats apskundė savę, jog yra parsidavęs piktai dvasiai — ir likosi sudėgintas ant laužo. Liudija teipgi istorija Fausto, ne to isz tragedijos ir aperos, bet tikro, istoriszko Fausto, kurs net paveikslą Mefistofelio (szetonėlio, su kurio pagelba jis žavėdavo) paliko savo rasztuose; liudija galų galę ir taip vadinamos „juodos miszios“, laikomos ant garbės liuciperiaus.

Tos miszios isztiesų atsilaikinėjo. Jose viskas buvo daroma adverniai. Žvakės ant altoriaus degė juodos, kryžius buvo pastatytas virszune žemyn, „kunigas“ žegnodavo kairia ranka, maldas skaitydavo ne nuo pradzios, bet nuo galo ir atiduodavo garbę ne veidui, bet nugari pragaro kunigaikszczio, Žodžiu

viskas buvo daroma ant kerszto daugiaus valdytoju.

Jeigu priimsime teoriją, kad raganos buvo mediu-
mai, tai ir tame „adverniskume“ atrasime analiogija,
su teip vadinamu „betarpimiu raszumu“ (pišmo bezpoš-
rednie). Sztaį tokie mokniti ir isztikimi tyrinētojai spi-
ritizmo, kaip Zoelner, Du Prel, Gibier, Crookes ir k.
patēmijo nesykį, kaip su pagelba mediumų galima gau-
ti raszta, kurs darosi ant popieros arba ant lentelės
pats per save. Kas akyviausia, kad tankiausiai tokis
rasztas yra adverniskzas, t. y. litaros jame esti padē-
tos atžagariai teip kad žodžius galima perskaityti tik
veidrodije. Septyniokliktame szimtmetije toks rasztas
atloszē didelę rolę byloje garsaus Urbono Grandier'o,
apskusto už užkerėjimą Londun'o zokonių ir sudegin-
to 1634 m. Tas rasztas, kaip tvirtina liudijimai, kilo
pats per save, yra adverniskzas ir lotyniszkoje kalboje.
Garsina jis, kad visas pragaras drauge su Lincipie-
rium priima sandarą su Grandieru ir prižada jau 20
metų žemiszkių mėgumų....

Akyvaizdoje to, ar negalima spėti, kad „juodos“
miszios buvo pasekme mediumizmo?

(Toliaus bus).

Susivienijimo Centraliszkas Komitetas.

Prezidentas Kun. A. Kaupas 114 Theodore st. Scranton, Pa.
Vice-prezidentas V. Chmielauckas 231 E. Centre str. She-
nandoah, Pa.

Sekretorius T. Astramskas P. O. Box. 649 Plymouth, Pa
Kasierius Kaz. Radzevičius 121 E. Centre. str. Shenandoah, Pa.
Kasos apiekunai V. Stagaras 119 E. Centre str. Shenandoah, Pa.
ir T. Paukštys Pittston, Pa.

Ženkleliai! Ženkleliai!

Turime jau moterių ženklelius. Yra mažesni ir gražesni,
už vyriškus. Forma visai kitokia. Keno pati arba sesuo
priguli prie Susivienijimo, tegul nuperka jai Susivienijimo
ženklelį, o padarys puikiansį prezentą. Sidabriniai kaštuoja
75 c., paauksuoti (rolled gold) \$1,20, auksiniai \$1,50.

Pranešame, kad paauksuoti ženkleliai ne yra panašūs į
paauksuotus vyriškus ženklelius, ką po kelių nedėlių pajuošta
arba nusišeria. Musų nesišers. Kas nori turėti ženklelį, te-
gul prisiunčia pirmiaus pinigūs: ant pažiūrėjimo ir aut bargo
nesiunčiame nė vienam.

STELIUOKITE PAS KASIERIU.

K. RADZEVICZIU,
121 E. Centre str.
Shenandoah, Pa.

F. S. Klinges.

Maliorius dekoracijų Bažnyčiose.

Malevoja paveikslus (abrozus) del Bažnyčių ypa-
tingai del altorių, puikiai iszdabina bažnyčiose sienas
ir kitokias dekoracijas.

Adresas: F. S. KLINGES
293 Carey ave.
Wilkes Barre, Pa.

Wynne Maininiais Inrankiai!

Negaiszinkite laiko ir savo spēkų su **niekam
netikusiais** įrankiais. Ar nežinote, kad darbininką
pažišta isz to, kiek jis **skiedrų** priskaldo? **Lengvai
iszgreziamos skylės** tai pas mus tokios **skiedros.**
Lengviausi, geriausi ir pigiausi įrankiai, kurių
nereikia taisyti kasdien, yra iszdirbami Plymouth'e.

PLYMOUTH DRILL COMPANY
Prieszais D. L. & W. Dypa.

PIKNIKAS.

Lietuviszkos Plymoutho Parapijos.

Atsibus 20 dieną Juniaus 1900 m., terp Ply-
moutho, Wilkes Barres ir Nantiko. **Hanover Parke.**

Bus visoki pasilinksminimai, muzika ir szokiai.

Kiekvieną Lietuvį isz aplinkinės užpraszo ant to
puikaus pasilinksminimo.

Parapijos Kunitetas.

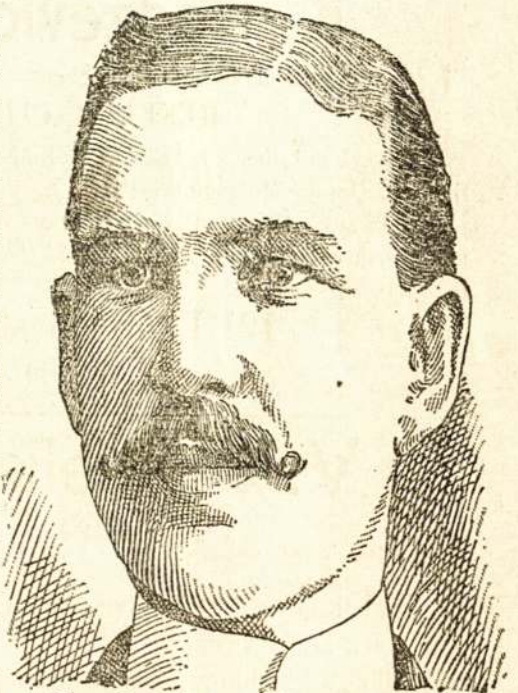
Tiktai Vyrams.

Už dyka sampelinis pakelis bus atsius-
tas paeztu koznam vyrui, katras prisius
savo varda ir adresa.

Sugražina sveikata ir smaguma umai.

Pakelis stebu-
klingų gyduolių
bus atsiusztas
koznan, kas pa-
raszys į State
Medical Institute.
Jie tiek isz-
gydė vyrų, kurie
per metus ėmėsi
su protiszkais ir
kuniszkais ken-
tėjimais, teip
kad Institute
nutarė už dyka
dalyt bandymo
pakelius tiems,
kurie papraszys.

Iszsigydysi na-
mie nuo kiek-
vienos lytiszkos
ligos, paeinan-
czios nuo jaunys-
tės iszdykumo,
sugražis patroty-
tą pajiegą ir at-
mintį, panaikjs
skaudėjimą strė-

A. E. Robinson M.D.C.M.

nių, sudrutys silpnus lytiszkus šnarius.

Gyduolės yra labai smagios ir pamaczyvos, rodos plaukte plaukia prie
nesveikų šnarių sudrutindamos kur reikia. Jos gydo kozną ligą ir pa-
naikina nesmagumą ir kiekvienam atsitikime visiszškai iszgydo. Atsi-
szauk į State Medical Institute 524 Elektron Building, Ft. Wayne, Ind.,
o apturėsi uždyką sampelj. Institute stengiasi susineszt su didžiausiu
skaitlium žmonių, kurie negali atsitraukt isz namų, kad gydytis ir szie
sampeliai parodys jiems, kaip lengva iszsigydyt nuo lytiszkių ligų, kada
vartojasi atsakanczios gyduolės. Institute nė vieno neatmeta.

Koznas, kurs atsiszauks, gaus daillai apipeczėtytą pakelį, kad kiti ne-
žinotų kas ten yra. Raszyk dabar, neatidėk.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

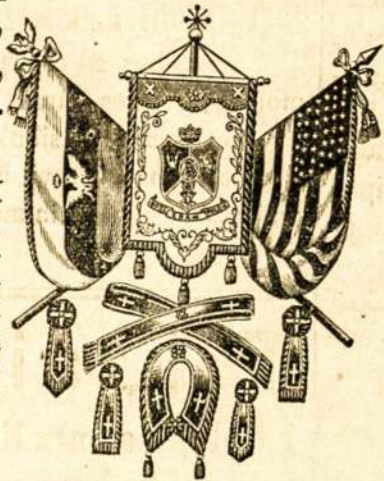

**KARUNŲ, SZARPU,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turiu už garbę apreikšti guodiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad aš dirbu visus augsčiaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įgijau geriausę praktiką ir dėl to galiu viską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

K. Radzeviczius!

Puikiausia visam Shenandoah'rij
RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos KARSZTI UŽKANDZIAI, o teip visada szalti dykai. Geriausi ir pigiausi PIETUS, viskas szviežia: CIGARAI pirmos klesos. Priegtam kožnas lietuvys ras SZIRDINGA RODA kiekvienam reikale. O ir PINIGUS MAINO ir siunczia į LAETUVA ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,
SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.
SHENANDOAH, PA.

Užlaiko didelę krantuve cigarų, vyno ir visokių likierų, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlaiko pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigus.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiu'

Temikite gerai!

Ant S. Main str. einant iš miesto Pensilvanijos dypo po deszinei pusei, yra Saliunas su paraszu ant lango K. Gandinskas. nepamirszti turim jog saliuninkas yra bjauriai sužeistas mainose, nukirsta viena ranka; todėl norint išsigert stiklą gintariszko alaus, užėikite pas Gandinską, nes jo vienintelis tik amė duonos kėsnis kaipo koliekos.

Centraliszka uzeiga pas Andriu Aleksina.

300 E. Centre str. SHENANDOAH, PA

Ramus tai ir pasznekamas lietuvis kurs moka priderancziaisu savais apsi-eiti.

Ten geriaus kur ramiaus,
Alus kriszpollinis, sznapsas ruginis.
Oisteriai skanus kepti ir žali.

Sios knigos yra gaunamos S. L. A. Spaust.

Budas senovės lietuvių ir žemaičių	50c.
Istorija Europos	15
Kražių skerdyne	5
Padėjimas lietuvių tautos rusų vieszpatystėj 35	
(Ta pati kniga maskoliszkų kalboj ..	\$1.00)
Kristijono Donelaiczio rasztai (eilės).....	40
Medega mūsų tautiszkaiz vaistinjkystai ...	40
Medega Sim. Daukanto bijografijai.....	80
Pajauta, (pasaka išz Lietuvos istorijos) ..	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins.	15
Pavasario balsui, (eiles Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas išz Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Per kytrumą, (pasakos).	15
Zentas del parodos (komedija), vertė Sel..	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai	100
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai	1.50
„Tėvynė“ 1898 metų visi numerai	1.50
„Tėvynė“ 1899 metų visi numerai	1.50
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai ..	25
Istorija szventa seno ir naujo įstatymo ...	50
Prilips Ožys liepto galą (Drama 5 aktuose 2)	15
Mainieris ir leberis	20
Diedai ir Gražina	30
Trumpi Atsakymai priesz Religiją	20
Dogmatas apie Pragarą	15

Spaustuve

Susivienijimo Liet. Amer.

Gerai, greitai ir pigiai atlieka visokį drukoriszką darbą: drukuoja knygas, visokius tikietus, konstitucijas, cirkuliorus, gromatas, bylas, plakatus, visiting cards, business cards, abelnai atlieka visokį drukoriszką darbą, kokio tik kam pri-reikia. Turint kas del drukavimo ka nors, meldziam atsi-szaukti ant szio adreso:

T. Astramskas,
P. O. Box. 649
PLYMOUTH, LUZ. CO. PA.

Už 1 dol. 66 laksztus literatiszko
turinio davė 1899 m.

Tevynes Sargas

V metai stovįs ant sargybos Lietuvų tau-tos: szviesos, tikybos ir kalbos. Adresas:

JURGIS LAPINAS,
TILSIT. GERMANY

ZINYCZIA.

Mokas už kiekvieną num. Tuodu laik-raszcziau spaudina nežinomus Vyskupo M. Valancziaus.

Alex Maslauckas.

Gerai ir prieteliszkas mus žmogus užlaiko gerus gerymus ir yra gana dorus ir pasznekamas lietuvis. Pas jį išzpuol atsilankyti.

Ant W. Main ulyczios, Plymouth, Pa.